

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Z. R.**, zastoupeného JUDr. Michalem Hruškou, advokátem se sídlem Svatojánské náměstí 47, Trutnov, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje**, se sídlem Ulrichovo náměstí 810/4, Hradec Králové, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2012, č. j. ŘŘ-141/2012, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2013, č. j. 30 Ad 9/2012 – 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4.114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Michala Hrušky.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 24. 4. 2012, č. j. ŘŘ-141/2012, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Krajský soud ze správního spisu zjistil následující:

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Trutnov, ze dne 16. 8. 2006, č. OŘTU-574/2006, byl žalobce propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů, neboť porušil služební přísahu tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které mělo znaky trestného činu a bylo způsobilé ohrozit dobrou pověst policie. Z odůvodnění

rozhodnutí vyplývá, že důvodem rozhodnutí o propuštění bylo jednání žalobce, který se svým bratrem J. R. navštívil dne 23. 6. 2006 kolem 01.00 hod. hernu „Skála“ v Horské ulici v Trutnově, kde s dalšími osobami popíjeli alkoholické nápoje. Později žalobce usnul u stolu. Pracovníkem obsluhy byl upozorněn, aby zde nespál. Žalobce na to nereagoval, a proto byl dotyčným vyzván k odchodu z herny. S pracovníkem obsluhy přitom došlo ke slovní potyčce, do které se zapojil i bratr žalobce. Následně byli za pomoci dalšího pracovníka obsluhy vyvedeni z herny. Poté se snažili dostat zpět do herny, neboť tam zůstaly jejich věci. Přitom došlo k fyzickému napadení pracovníka obsluhy žalobcem. V průběhu incidentu se žalobce prohlásil za policistu. Po příjezdu policejní výjezdové skupiny okresního ředitelství Trutnov se choval nadále nevhodně na místě veřejnosti přístupném, slovně napadal příslušníky hlídky Policie České republiky, obvodního oddělení Trutnov i členy výjezdové skupiny a v takovém jednání pokračoval i na služebně.

Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí odvolání, které ředitel Policie ČR, Správy Východočeského kraje, rozhodnutím ze dne 13. 11. 2006, č. 1406, zamítl.

Ze spisu Inspekce ministerstva vnitra vyplývá, že dne 1. 8. 2006 byly zahájeny úkony trestního řízení ve věci podezření z trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona a urážky mezi vojáky podle § 276 trestního zákona, neboť zjištěné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že žalobce společně se svým bratrem v non-stop baru a následně i před barem Skála na Horské ulici v Trutnově napadli personál baru a následně žalobce na Obvodním oddělení Policie ČR hrubě urážel a slovně napadal stálou službu a další policisty ve službě. Přípisem Okresního státního zastupitelství v Hradci Králové ze dne 20. 12. 2006, č. 1 SZN 1431/2006 – 8, byla věc podle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu odevzdána k projednání přestupku správnímu orgánu. Okresní státní zástupce totiž ze spisového materiálu zjistil, že žalobce se svým bratrem byli nejprve sami napadeni L. V. a M. S., kteří je za použití násilí vyvedli ven z baru. Došlo tedy mezi nimi ke vzájemnému napadení. Stupeň společenské nebezpečnosti takového jednání, ke kterému došlo bez přítomnosti většího množství lidí v nočních hodinách, podle okresního státního zástupce nedosahoval nebezpečnosti trestného činu. Toto jednání však bylo možné posoudit jako přestupek podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Okresní státní zástupce dále uvedl, že pokud jde o chování žalobce a jeho bratra na obvodním oddělení Policie ČR Trutnov, potvrdil hrubé výroky směřující proti přítomným policistům pouze pprap. H. S ohledem na tuto skutečnost a na jejich podnapilost, jejíž míra nebyla objektivně žádným měřením zjištěna, ale která vyplývá jednak z výpovědí jich samotných i z výpovědí přítomných policistů, lze jejich jednání posoudit rovněž jako přestupek podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb. Z úředního záznamu ze dne 16. 1. 2007, č. j. SPR-IV/77/07-To, je zřejmé, že správní orgán věc odložil podle § 66 odst. 3 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., neboť zjistil, že žalobce byl propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky a správní orgán považoval toto opatření za dostačující.

Návrhem ze dne 30. 1. 2007 se žalobce domáhal obnovy řízení ve věci propuštění ze služebního poměru podle § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Svůj návrh odůvodnil tím, že po pravomocném skončení řízení vyšlo najevo, že služební funkcionář nesprávně hodnotil předběžnou otázku, zda jeho jednání, pro které byl propuštěn ze služebního poměru, mělo znaky trestného činu. Státní zástupce totiž v rámci trestního řízení vedeného ve věci téhož

pokračování

jednání žalobce uzavřel, že jednání znaky trestného činu nemělo a proto věc odevzdal Městskému úřadu Trutnov k projednání přestupku.

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Trutnov, ze dne 28. 2. 2007, č. OŘTU-86/2007, byl zamítnut návrh žalobce na obnovu řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění, ve věci rozhodnutí o jeho propuštění ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 24. 4. 2012, č. ŘŘ-141/2012, stěžovatel odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl. Dospěl totiž k závěru, že § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. požaduje pouze naplnění formálních znaků trestného činu, nikoli i znaku materiálního. Propuštění žalobce ze služebního poměru tak nezáviselo na posouzení předběžné otázky, zda jeho jednání bylo trestným činem.

Krajský soud v Hradci Králové předně konstatoval, že služební funkcionáři rozhodující o propuštění žalobce ze služebního poměru řádně nezhodnotili, zda jejich skutková zjištění opodstatňují závěry o tom, že žalobce porušil služební přísahu tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu výtržnictví a je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie. Krajský soud sice podotkl, že jde o procesní pochybení, které samo o sobě nemůže být důvodem obnovy, nicméně i tato nedostatečná úvaha vedla k závěru, že jednání žalobce znaky trestného činu výtržnictví mělo. Tento důkaz, vzniklý na základě správního uvážení policejních orgánů, byl stěžejním pro rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru.

Krajský soud uvedl, že služební funkcionář rozhoduje o propuštění příslušníka ze služebního poměru ve většině případů za situace, kdy dosud nebylo v trestním řízení pravomocně rozhodnuto o tom, zda jednání, pro které je příslušník ze služebního poměru propouštěn, je trestným činem či nikoliv. O tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá, si služební funkcionář nemůže učinit ani úsudek (§ 180 odst. 5 věta předposlední služebního zákona). Jedině soud je totiž oprávněn rozhodnout o vině a trestu za trestné činy (čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Je tedy na služebním funkcionáři, aby na základě provedeného důkazního řízení posoudil, do jaké míry je možno najisto uzavřít, že vytýkané jednání příslušníka skutečně vykazuje znaky trestného činu. Logicky tak nastávají případy, kdy se řešení této otázky ze strany služebního funkcionáře ukáže být následně mylné. Krajský soud zde zdůraznil, že se nejedná o předběžnou otázku ve smyslu § 57 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, o níž je příslušný věcně rozhodnout jiný orgán státní moci. Přisvědčil proto závěru žalovaného, že nebyly splněny podmínky pro obnovu řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., neboť rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru nezáviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak.

Krajský soud má však dále za to, že orgán veřejné správy není vázán formální stránkou návrhů účastníků, např. označením konkrétního ustanovení zákona, o něž se opírá, nýbrž materiální podstatou věci. Požádal-li žalobce o obnovu řízení s odkazem na závěr okresního státního zastupitelství, že v jeho případě trestný čin spáchán nebyl, bylo povinností stěžovatele posoudit všechny v úvahu přicházející důvody obnovy řízení s obsahem žádosti spojené, nikoliv jen ten, který žalobce výslovně uvedl ve své žádosti.

Stěžovatel však takto nepostupoval, neboť vůbec nezvažil možnost obnovy řízení z důvodu uvedeného v § 192 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., podle něhož lze řízení obnovit, jestliže se rozhodnutí opírá o důkaz, o němž se zjistilo, že je nepravdivý, a tato skutečnost může mít podstatný vliv na obsah rozhodnutí.

V přezkoumávané věci bylo jednoznačně prokázáno, že úvaha služebního funkcionáře o tom, že jednání žalobce mělo znaky trestného činu, byla chybná a že v tomto směru došlo ke skutkovému omylu, tedy že se rozhodnutí stěžovatele opírá o důkaz, který se ukázal být nepravdivý. Podle krajského soudu tak vše nasvědčuje tomu, že v projednávané věci je dán důvod pro obnovu řízení podle § 192 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb. Není totiž možné připustit, aby byl policista propuštěn ze služebního poměru pro skutek mající znaky trestného činu, který však podle státního zastupitelství trestným činem není. Trestní řízení a řízení o propuštění příslušníka bezpečnostního sboru ze služebního poměru jsou sice dvě odlišná řízení, ale souvislosti mezi oběma řízeními jsou nepřehlédnutelné (viz zejména § 180 odst. 5 nového služebního zákona). Opačný výklad by byl lehce zneužitelný a mohl by vést ke svévoli. Krajský soud současně zdůraznil, že pod pojmem „jednání, které má znaky trestného činu“ chápe jednání naplňující všechny znaky trestného činu, tj. znaky formální i materiální. Toto jednání tedy musí být trestným činem a současně musí být spácháno propouštěným policistou. Pokud bylo příslušným okresním státním zastupitelstvím rozhodnuto o tom, že se žalobce skutku, pro který byl propuštěn ze služebního poměru, nedopustil, musí mít tato skutečnost vliv na zákonnost rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru. Krajský soud proto rozhodnutí žalovaného proto podle § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podanou kasační stížností napadl žalovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Nezákonost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem spatřuje v tom, že soud nesprávně vyhodnotil splnění podmínek pro povolení obnovy řízení podle § 192 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, a dále nesprávně vyložil § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., zejména pojem „jednání, které má znaky trestného činu“. Stěžovatel dále namítl, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumaný pro nesrozumitelnost, neboť z něj není zcela zřejmé, jakým právním názorem se má stěžovatel v dalším řízení řídit.

Stěžovatel v první řadě upozornil na to, že se krajský soud ztotožnil s jeho názorem, že nebyl naplněn důvod pro povolení obnovy řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., neboť rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru nezáviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak. Z rozsudku je zřejmý názor krajského soudu, že vyhodnocení toho, zda jednání příslušníka vykazuje znaky trestného činu, je na služebním funkcionáři. Současně však krajský soud uvedl, že pokud v případě propuštění příslušníka ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. dojde státní zástupce či soud později k závěru, že toto jednání není trestným činem, ale pouze přestupkem, je služební funkcionář povinen se jejich závěrem řídit a de facto se o předběžnou otázku jednat. Podle stěžovatele si krajský soud v tomto odporuje.

pokračování

Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že byly splněny podmínky pro povolení obnovy řízení podle § 192 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb. Krajský soud nesprávně považuje za důkaz úvahu správního orgánu o tom, že jednání žalobce mělo znaky trestného činu. Stěžovatel poukázal na definici důkazu obsaženou v § 130 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. a uvedl, že nepravdivým důkazem je podle právní teorie takový důkaz, který svou nepravdivostí správnímu orgánu znemožňuje učinit si pravdivý úsudek o stavu dokazované věci. Jednání žalobce bylo ve správním řízení prokázáno listinnými důkazy, zejména úředními záznamy o výsledku osob. Na základě těchto důkazů dospěl služební funkcionář k závěru, že skutek, pro který byl žalobce propuštěn ze služebního poměru, se skutečně stal, že jej spáchal žalobce, že naplňuje všechny formální znaky trestného činu výtržnictví a že se jedná o zavrženíhodné jednání, které je způsobilé ohrozit dobrou pověst Policie ČR. Tyto důkazy nebyly zpochybněny ani v trestním řízení vedeném proti žalobci, pouze zde došlo k jinému posouzení stupně společenské nebezpečnosti jeho jednání.

Stěžovatel má za to, že pojmem „znaky trestného činu“ v § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. jsou míněny pouze znaky formální. Materiální znak jednání je totiž pro účely propuštění ze služebního poměru vyjádřen speciálně tak, že se musí jednat o zavrženíhodné jednání, které je způsobilé ohrozit dobrou pověst Policie ČR. Pokud by mělo jednání příslušníka naplnit i materiální stránku trestného činu, podmínil by zákonodárce jeho propuštění výslovně spácháním trestného činu. V takovém případě by bylo zřejmé, že rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru závisí na posouzení předběžné otázky, o níž si služební funkcionář nemůže učinit vlastní úsudek. Stěžovateli není na základě rozsudku krajského soudu zřejmé, zda je při rozhodování o propuštění ze služebního poměru povinen vyčkat rozhodnutí příslušného orgánu o tom, zda jednání příslušníka bylo trestným činem, nebo zda je tuto otázku oprávněn sám posoudit.

Stěžovatel nesouhlasí ani se závěrem krajského soudu, že státní zástupce rozhodl o tom, že se žalobce nedopustil skutku, pro který byl propuštěn ze služebního poměru. Státní zástupce uzavřel trestní řízení s tím, že skutek nedosahuje společenské nebezpečnosti trestného činu výtržnictví. Závěr o tom, že se skutek stal a že se jej dopustil žalobce, však nezpochybnil, věc proto odevzdal k projednání přestupku. Stěžovatel podotkl, že ze správního spisu nevyplývá, že by se stěžovatel tohoto skutku nedopustil. Na základě uvedeného navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti se žalobce ztotožnil se závěrem krajského soudu, že otázka, zda jednání příslušníka naplňuje znaky trestného činu, je otázkou předběžnou, o níž bylo později jiným orgánem rozhodnuto jinak. Dále uvedl, že pro splnění podmínek propuštění příslušníka podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. je nezbytné, aby byly naplněny nejen formální znaky ale i materiální znak trestného činu. Žalobce navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z hlediska uplatněných stížných bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci uzavřel, že kasační stížnost není důvodná, byť částečně dospěl k odlišným závěrům, než jakými argumentoval krajský soud ve svém rozsudku.

Nejvyšší správní soud totiž v první řadě nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že v projednávané věci byl dán důvod obnovy řízení podle § 192 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb. spočívající v tom, že se rozhodnutí opírá o důkaz, o němž se zjistilo, že je nepravdivý a tato skutečnost může mít podstatný vliv na obsah rozhodnutí. Nejvyšší správní soud přisvědčil námitce stěžovatele, že krajský soud v odůvodnění svého rozsudku nesprávně považuje za důkaz úvahu, resp. právní názor služebního funkcionáře o tom, že jednání žalobce mělo znaky trestného činu. Důkazem je vše, co umožňuje poznání skutečností důležitých pro rozhodnutí, tedy vše, co může přispět ke zjištění a prokázání skutkového stavu věci. Jedná se zejména o věci, listiny, výpovědi svědků. Právní hodnocení zjištěného skutkového stavu, tedy jeho subsumpce pod určitou právní normu, je pak úvahou rozhodujícího orgánu. Nelze tudíž tvrdit, že úvaha či právní názor služebního funkcionáře o tom, zda jednání žalobce mělo znaky trestného činu výtržnictví, je důkazem vzniklým na základě správního uvážení policejních orgánů.

Nejvyšší správní soud dále dospěl k názoru, že v projednávané věci nebyla zpochybněna pravdivost jakýchkoli důkazů či skutkových zjištění, z nichž služební funkcionář při rozhodování o propuštění žalobce vycházel. Krajský soud sice konstatoval, že ve věci došlo ke skutkovému omylu, z jeho rozsudku však vyplývá, že za tento skutkový omyl považoval právní názor služebního funkcionáře o tom, že jednání žalobce mělo znaky trestného činu. Ani sám žalobce ve svém návrhu na obnovu řízení ze dne 30. 1. 2007 nenamítal žádné pochybení při zjišťování skutkového stavu, návrh zdůvodnil pouze tím, že státní zástupce v trestním řízení uzavřel, že jeho jednání nemělo znaky trestného činu. Z přípisu okresního státního zástupce ze dne 20. 12. 2006 přitom vyplývá, že státní zástupce svůj závěr o tom, že jednáním žalobce nebyla naplněna společenská nebezpečnost trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona, učinil na základě toho, že žalobce se svým bratrem byli nejprve sami napadeni L. V. a M. S., kteří je za použití násilí vyvedli ven z baru, došlo tedy mezi nimi ke vzájemnému napadení. K události navíc došlo bez přítomnosti většího množství lidí v nočních hodinách. Z uvedeného je zřejmé, že skutkový stav zjištěný v trestním řízení nebyl v rozporu se skutkovými zjištěními služebního funkcionáře, který rovněž vycházel z toho, že se účastníci incidentu vzájemně napadali.

Nejvyšší správní soud dodává, že v průběhu správního řízení ve věci propuštění žalobce bylo trestní řízení pouze ve fázi prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (§ 158 trestního řádu), trestní stíhání žalobce nebylo zahájeno. Nelze proto ani uzavřít, že se záznam o zahájení úkonů v trestním řízení, který byl jedním z podkladů rozhodnutí o odvolání žalobce ze dne 13. 11. 2006, č. 1406/2006, a v němž se pouze uvádí, že zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že mohl být spáchán trestný čin, ukázal být nepravdivým důkazem o tom, že se žalobce trestného činu dopustil.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda byl v projednávané věci dán důvod obnovy řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., který žalobce uplatnil ve svém návrhu ze dne 30. 1. 2007. Podle tohoto ustanovení se řízení, které je ukončeno rozhodnutím, jež nabylo právní moci, na žádost účastníka obnoví, jestliže rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak, a tato skutečnost může mít podstatný vliv na obsah rozhodnutí.

pokračování

Nejvyšší správní soud předně zaujal názor, že závěr o tom, že byla naplněna jedna z podmínek propuštění policisty ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., tedy že jednání policisty mělo znaky trestného činu, lze učinit bez toho, že by byla v trestním řízení zjištěna vina policisty trestným činem. Pokud by totiž zákonodárce zamýšlel, aby mohl být policista propuštěn pouze v případě, kdy se nepochybně dopustil trestného činu, stanovil by jako podmínku propuštění jeho pravomocné odsouzení za trestný čin. Tímto způsobem je ostatně formulován i důvod propuštění podle § 106 odst. 1 písm. e) zákona č. 186/1992 Sb. Uvedený závěr vyplývá i z důvodové zprávy novely zákona č. 186/1992 Sb. (provedenou zákonem č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů), kterou bylo mimo jiné změněno ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona tak, že policista mohl být propuštěn ze služebního poměru, jestliže porušil služební přísahu tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie. Změna ustanovení zde byla zdůvodněna potřebou skončit služební poměr ještě před tím, než bude příslušník za takové jednání pravomocně odsouzen (viz sněmovní tisk č. 876/4 a stenozáznam z 51. schůze ze dne 20. 12. 2005, IV. volební období Poslanecké sněmovny, www.psp.cz).

Z uvedeného vyplývá, že vydání rozhodnutí o propuštění policisty ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona nezáviselo na řešení otázky, zda policista spáchal trestný čin, tedy na řešení předběžné otázky ve smyslu 57 zákona č. 500/2004 Sb., jež by nepříslušela služebnímu funkcionáři rozhodnout. Otázku, zda se policista trestného činu dopustil, by byl totiž oprávněn řešit pouze orgán činný v trestním řízení. Jedině soud pak může rozhodnout o vině trestným činem (čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Podle § 57 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb. si správní orgán nemůže ani učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá. Pokud by tedy jednou z podmínek propuštění policisty ze služebního poměru bylo spáchání trestného činu, nemohl by služební funkcionář rozhodnout o propuštění policisty ze služebního poměru na základě svého úsudku o této otázce, ale musel by vyčkat výsledku trestního řízení.

Nejvyšší správní soud shrnuje, že ačkoli § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona požaduje, aby jednání policisty mělo natolik závažný charakter, že by odpovídalo konkrétnímu trestnému činu, bylo s ohledem na záměr výše uvedený v důvodové zprávě třeba formulovat tento důvod propuštění policisty tak, aby byl služební funkcionář oprávněn jeho naplnění samostatně posoudit a tedy rozhodnout o propuštění policisty ze služebního poměru bez toho, že by byl povinen vyčkat rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení o tom, zda je jednání policisty trestným činem (což by ostatně mohlo vést k marnému uplynutí krátké zákonem stanovené lhůty pro propuštění ze služebního poměru).

Vzhledem k tomu, že v projednávané věci došlo k posuzovanému jednání žalobce za účinnosti trestního zákona č. 140/1961 Sb., který vycházel z formálně materiálního pojetí trestného činu, ztotožnil se Nejvyšší správní soud se závěrem krajského soudu v tom, že posouzení znaků trestného činu ve smyslu § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona zahrnovalo posouzení jak formálních znaků trestného činu, tak i znaku

materiálního. Podle § 3 odst. 1 trestního zákona je trestným činem pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně. Pojmové znaky trestného činu tedy tvoří znaky uvedené v zákoně (formální znaky trestného činu) a nebezpečnost činu pro společnost (materiální znak trestného činu). Jestliže čin nesplňuje formální nebo materiální znak, nejde o trestný čin. Primárně se přitom zjišťují formální znaky trestného činu. Materiální znak trestného činu se pak používá jako určitý korektiv, s jehož pomocí se odstraňují tvrdosti zákona při řešení otázky trestnosti konkrétního trestného činu (viz. J. Jelínek a kolektiv: Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část, 3. přepracované a aktualizované vydání, kapitoly V až XI, Linde, Praha 2008).

Jak již uvedl krajský soud, může nepochybně dojít k tomu, že je rozhodnuto o propuštění policisty ze služebního poměru na základě § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona, současně však orgán činný v trestním řízení dospěje k závěru, že se policista trestného činu nedopustil.

Nejvyšší správní soud přisvědčil krajskému soudu v tom, že není možné připustit, aby byl policista propuštěn ze služebního poměru pro skutek, který podle služebního funkcionáře naplnil znaky trestného činu, který však podle orgánu činného v trestním řízení trestným činem není, resp. veškeré znaky trestného činu nenaplnuje.

Opravným prostředkem, který umožňuje odstranit tento rozpor mezi rozhodnutím o propuštění policisty ze služebního poměru a rozhodnutím v trestním řízení, je právě obnova řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. Nejvyšší správní soud zde zdůrazňuje, že ačkoli je § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona formulován tak, že otázka naplnění znaků trestného činu není předběžnou otázkou podle § 57 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., o níž si služební funkcionář nemůže v řízení o propuštění policisty učinit úsudek, je třeba mít na zřeteli, že zhodnocení, zda jednáním policisty došlo k naplnění veškerých znaků trestného činu (tedy formálních znaků i materiálního znaku), v podstatě odpovídá posouzení otázky, zda se policista konkrétního trestného činu dopustil. Řešení této otázky přitom náleží do výlučné pravomoci orgánu činného v trestním řízení. Lze tudíž konstatovat, že pokud orgán činný v trestním řízení uzavřel, že jednání policisty není trestným činem, resp. že znaky trestného činu nenaplnuje, zodpověděl tak jinak otázku, na níž záviselo rozhodnutí o propuštění policisty ze služebního poměru. Toto rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení tak mělo povahu jiného rozhodnutí příslušného orgánu o předběžné otázce.

V projednávané věci tak zbývá zodpovědět otázku, zda takovéto jiné rozhodnutí o předběžné otázce ve smyslu § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. mohl představovat přípis Okresního státního zastupitelství v Hradci Králové ze dne 20. 12. 2006, č. 1 SZN 1431/2006 – 8, jímž byla věc podle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu odevzdána k projednání přestupku správnímu orgánu. Podle citovaného ustanovení je odevzdání věci jiným vyřízením věci, nikoli usnesením. Ačkoli tedy není přípis státního zástupce rozhodnutím v trestním řízení, je podle Nejvyššího správního soudu podstatné, že je z něj zřejmé, že jednání žalobce nebylo podle státního zástupce trestným činem, neboť nenaplnilo znak společenské nebezpečnosti. Nejvyšší správní soud má tudíž za to, že tento právní akt lze považovat za jiné rozhodnutí příslušného orgánu.

pokračování

Nejvyšší správní soud tak stejně jako krajský soud uzavřel, že fakt, že orgán činný v trestním řízení na rozdíl od služebního funkcionáře neshledal v jednání žalobce naplnění jednoho ze znaků trestného činu, byl důvodem pro obnovu řízení. Nejvyšší správní soud však tento důvod subsumoval pod jiné zákonné ustanovení.

Ačkoli se tedy Nejvyšší správní soud částečně odchýlil od právního názoru krajského soudu, dospěl k závěru, že tento postupoval správně, jestliže napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Žalovaný neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto má právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen na základě plné moci advokátem JUDr. Michalem Hruškou. Z obsahu spisu vyplývá, že zástupce žalobce učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby, a to vyjádření ke kasační stížnosti jako úkon ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Za tento úkon náleží zástupci žalobce odměna ve výši 3.100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 3.400 Kč. Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 714 Kč. Celkově tedy náleží žalobci náhrada nákladů řízení ve výši 4.114 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu